

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Elżbieta Karska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bosek

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie o sygn.
I ACo 473/22,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 14 czerwca 2023 r.,

oddala skargę.

UZASADNIENIE

Skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki M. J. (dalej także: „Skarżący”), zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o stwierdzenie, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach, w sprawie I ACo 473/22, nastąpiła przewlekłość postępowania oraz o przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz Skarżącego kwoty nie mniejszej niż 6000 zł i zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa prawnego. W uzasadnieniu skargi zarzucono, że wniesienie dokumentu podpisanego elektronicznie podpisem zaufanym winno determinować podjęcie kroków procesowych przewidzianych dla wniesienia pisma procesowego. Tymczasem wezwano M. J. do uzupełnienia braków formalnych poprzez złożenie podpisu własnoręcznego co, zdaniem Skarżącego, nie jest prawidłową

czynnością Sądu i skutkuje przewlekłością postępowania (nieprawidłowością podjętych czynności).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75 z późn. zm., dalej: ustawa o skardze na przewlekłość postępowania) – strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Równocześnie, stosownie do art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Przewlekłość postępowania może nastąpić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15, LEX nr 2032325).

Sąd Najwyższy w postanowieniu z 29 marca 2023 r., III CZ 427/22, wypowiedział się na temat skuteczności wniesienia do sądu pisma procesowego inicjującego postępowanie, zwracając uwagę, że zasadniczą, dopuszczalną drogą złożenia pisma procesowego jest wniesienie go do sądu. Przepisy o charakterze formalnym nie przewidują innej drogi wniesienia pisma procesowego do sądu niż złożenie go w siedzibie sądu (w biurze podawczym), za pośrednictwem określonego operatora pocztowego lub – w sytuacjach przewidzianych w przepisach szczególnych – za pośrednictwem systemu teleinformatycznego albo innego (niż operator pocztowy) podmiotu uprawnionego (np. kapitana statku). Ponieważ są to wyjątki od ogólnej zasady wnoszenia pism procesowych, nie mogą być interpretowane rozszerzająco.

System teleinformatyczny, za pośrednictwem, którego można złożyć pismo procesowe to specjalny system obsługujący konkretne postępowanie sądowe, np. postępowanie upominawcze, postępowanie rejestrowe. Nie jest takim systemem elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej e-PUAP, służąca do komunikacji obywateli z jednostkami administracji publicznej. Platforma ta nie została przewidziana w przepisach regulujących postępowanie cywilne jako droga kontaktowania się stron z sądem w postępowaniu sądowym.

Dopóki zatem ustawodawca nie otworzy szerszej, uwzględniającej rozwój technologii, drogi wnoszenia pism procesowych, przesłanie pisma do sądu mailem czy też za pośrednictwem platformy e-PUAP nie wywołuje skutków procesowych i nie wymaga podjęcia przez sąd czynności o charakterze faktycznym np. wydrukowanie załącznika do maila i procesowym np. wezwania do podpisania wydruku (por. szerzej ww. orzeczenie z uzasadnieniem).

Sąd Najwyższy podziela przytoczone poglądy i w zaistniałych okolicznościach nie stwierdza przewlekłości postępowania (nieprawidłowości czynności) w sprawie I ACo 473/22 Sądu Apelacyjnego w Katowicach.

Z tych względów, na mocy art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, skarga podlega oddaleniu.

[ms]